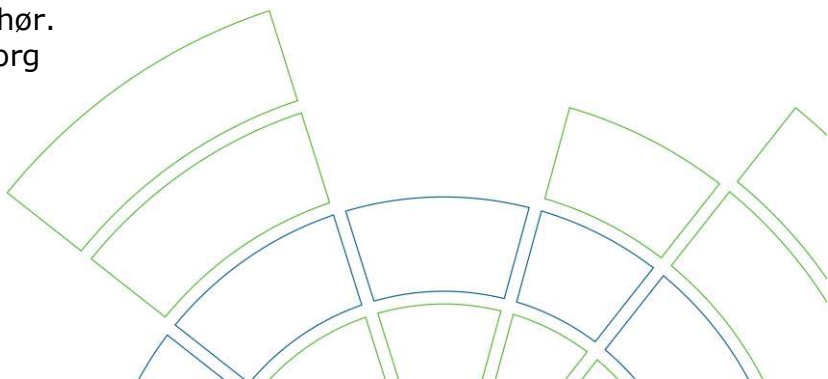

Grundbeløbets ophør

En geografisk
analyse af
konsekvensen for
varmeprisen efter
grundbeløbets
bortfald

Kasper Jessen

Dato: 24.02.2016
Udarbejdet af: Kasper Jessen
Kontrolleret af: Kasper Nagel og Kim S. Clausen
Beskrivelse: Denne analyse viser varmeprisstigningen for husstande efter grundbeløbets ophør.
Kontakt: www.gronenergi.org

Geografisk analyse af konsekvenser for varmeprisen efter grundbeløbets bortfald

Resume

Den geografiske analyses resultater viser, at for de husstande beliggende i de berørte værkers forsyningsområder, vil den gennemsnitlige varmeprisstigning blive på ca. 4.800 kr. årligt. Analysen er baseret på produktionsdata fra 180 decentrale værker, som har en installeret elkapacitet på ca. 1.150 MW. Det ses, at 85 % af de 200.000 husstande i analysen, der vil opleve en varmeprisstigning, er at finde i Jylland. Ved at inkludere den disponible husstandsindkomst på kommuneniveau, ses det, at især husstande i Region Nordjylland vil få en procentvis lavere indkomst når der tages højde for varmeprisstigningen. For ca. 1.400 husstande vil varmeprisstigningen være på over 10.000 kr. årligt.

Indledning og baggrund

Grundbeløbet er en produktionsuafhængig støtteordning til decentrale kraftvarmeværker som anvender naturgas, biogas eller begge som brændsel samt elproducerende anlæg med affald som brændsel¹ og blev først introduceret i 2005. Størrelsen på grundbeløbet afhænger af elspotprisen, hvilket vil sige, at hvis elspotprisen er lav, vil der blive ydet højere tilskud, og hvis elspotprisen er høj, vil tilskuddet være tilsvarende lavere. Størrelsen på grundbeløbet varierer derfor over tid, og det er en forudsætning for at modtage tilskuddet, at det decentrale kraftvarmeværk er til rådighed i størstedelen af årets timer.

Grundbeløbet til de decentrale anlæg, som ikke anvender VE som brændsel, udgjorde i 2015 ca. 2 mia. kr.² Det er 17 % mere end i 2014, hvor grundbeløbet udgjorde 1,7 mia. kr. Grunden til, at grundbeløbet er højere i 2015, skal findes i de lave elspotpriser. Dette kan også medvirke til, at 2015 vil blive et ekstrempunkt for størrelsen af grundbeløbet. Inddrages Energistyrelsens fremskrivning af elprisen, ses det, at elprisen først vil have samme niveau i 2020 som i 2014³. Det kan heraf udledes, at grundbeløbet i en årrække vil være højere end i 2014, men måske ikke så højt som i 2015.

De værker, som vil opleve en stigning i varmeprisen, vil blive sammenholdt med antallet af husstande i værkernes forsyningsområder og ydermere med den gennemsnitlige disponible husstandsindkomst i kommunerne. Denne analyse baserer

¹ Bekendtgørelse af lov om elforsyning § 58, stk. 1, nr.1 og nr.2, 2013

² Specifikation af PSO-tariffen, Energinet.dk, 2015

³ Baggrundsrapport F: Fremskrivning af elprisen, side 11, tabel 1, Energistyrelsen, 2015.

sig på samme metode som analysen "Grundbeløb eller ej" fra Grøn Energi⁴, hvor resultatet var en gennemsnitlig varmeprisstigning på 4.300 kr. årligt for et standard hus baseret på 107 værker. I denne analyse er datagrundlaget større, og det er blevet muligt at inkludere varmekonsumenterne via en geografisk analyse.

Varmepriser

Energitilsynet opgør halvårligt varmeprisen for et standardhus for mere end 400 fjernvarmeproducerende værker, hvor der den seneste statistik fra august 2015 var opgjort statistik for 419 værker⁵. Med udgangspunkt i Energitilsynets statistik og data fra Dansk Fjernvarmes medlemmer, er der blevet beregnet, hvad konsekvenserne for varmekonsumenterne vil være, når der ikke længere ydes grundbeløb til de decentrale naturgasfyrede værker. I analysen indgår 180 gasfyrede decentrale kraftvarmewærker, som har en samlet elkapacitet på 1.150 MW.

For de 180 værker er grundbeløbet på 1,22 mia. kr. i 2015, hvilket svarer 1,05 mio. kr. pr. MW el. Det antages, at alle værker modtager grundbeløb, og at grundbeløbet bortfalder ved udgangen af 2018 for alle de inkluderede værker. Enkelte værker har grundbeløb i nogle år efter 2018 men det ses der bort fra i analysen. Endvidere antages det, at elspotprisen vil være det samme i 2019 som i 2015.

Varmeprisstigningen for et standardhus er blevet beregnet ud fra prisstigning pr. MWh varme solgt tillagt moms for netop at kompensere for den manglende indtægt fra grundbeløbet.

Et standardhus har et årligt forbrug på 18,1 MWh-varme. Her antages det, at de faste omkostninger vil forblive konstante, og dermed er prisstigningen udregnet på baggrund af den beskrevne metode og sammenlagt med Energitilsynets årlige varmeprisstatistik.

Den gennemsnitlige halvårslige varmepris opgjort af Energitilsynet er for de 180 værker på ca. 14.100 kr. for et standardhus. Efter grundbeløbets bortfald vil den vægtede gennemsnitlige stigning i varmeprisen i forhold til antal MWh varme solgt være på 4.200 kr. årligt for et standard hus svarende til en stigning på ca. 30 %.

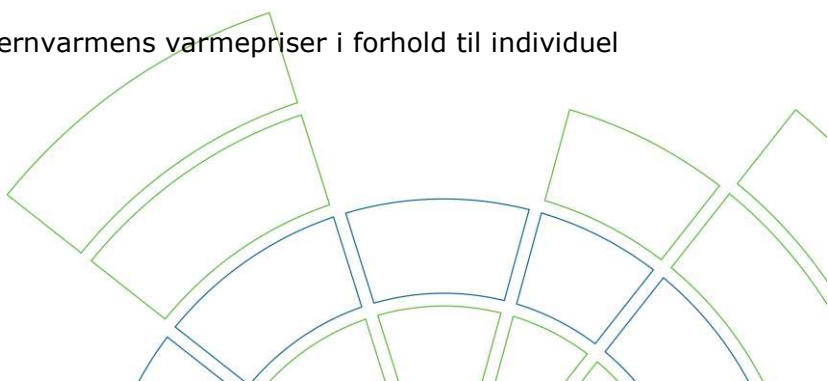
Geografisk analyse

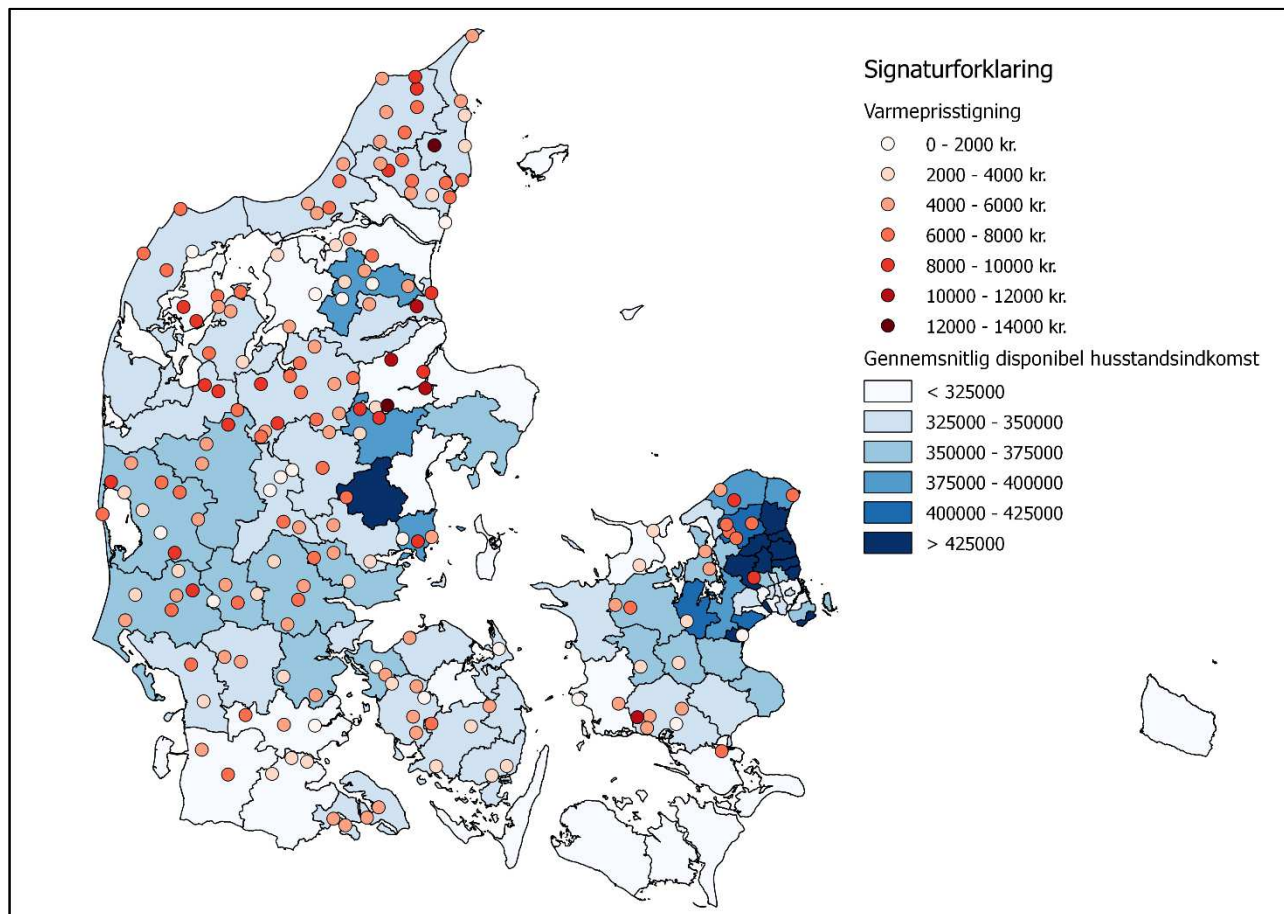
Nedenstående figur viser, hvor i Danmark og hvor store varmeprisstigninger vil forekomme sammenholdt med den gennemsnitlige disponible indkomst pr. kommune⁶.

⁴ Grundbeløb eller ej: Hvad betyder det for fjernvarmens varmepriser i forhold til individuel opvarmning, Grøn Energi, 2014.

⁵ Varmeprisstatistik, Energitilsynet, 2015.

⁶ Danmarks Statistik, 2015

Figur 1: Placering af decentrale værker sammenholdt med den gennemsnitlige disponible husstandsindkomst i kommunerne.

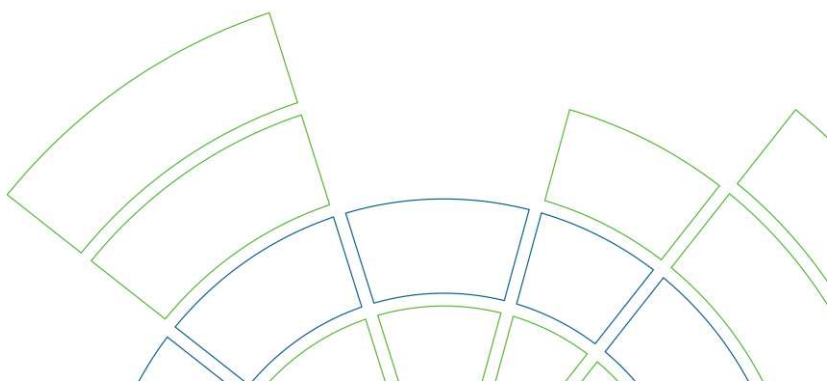
Jo mørkere prikken er, desto højere er den gennemsnitlige varmeprisstigning, og jo mørkere farven på kommunen er, desto højere er den gennemsnitlige disponible indkomst.

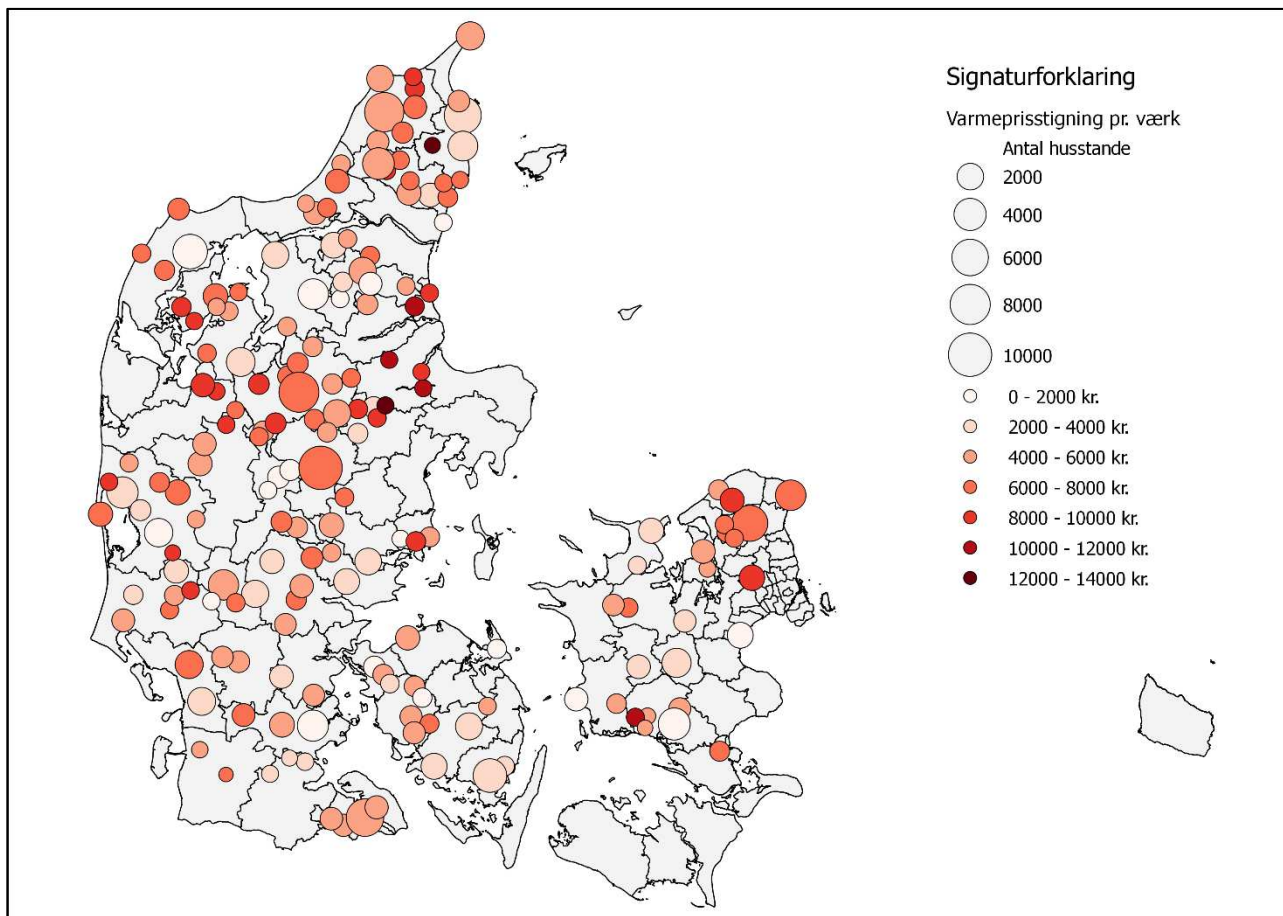
For at kunne identificere de husstande, som vil blive berørt af varmeprisstigningerne, er det nødvendigt at inddrage fjernvarmeforsyningsområderne tilhørende de 180 værker. Dette gøres ved at foretage en geografisk udvælgelse ud fra placering af værk og forsyningsområde. Ydermere sammenholdes navnet på værket med navnet på forsyningsområdet. Forsyningsområderne er baseret på Erhvervsstyrelsens PlansystemDK⁷.

Herefter er antallet af husstande i forsyningsområderne tilhørende de 180 værker identificeret via en geografisk analyse, hvor placeringen af hver enkelt husstand opgøres inden for forsyningsområderne⁸. Antallet af bygninger bliver sammenholdt med stigningen i varmeprisen.

⁷ <http://kort.plansystem.dk/>

⁸ Husstande er baseret på BBR-data.

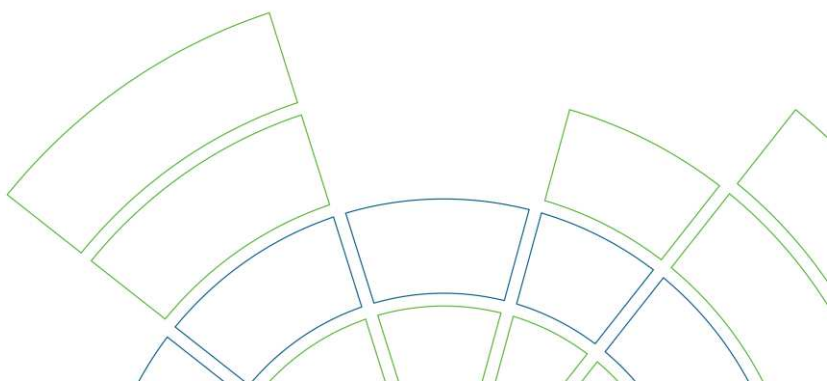

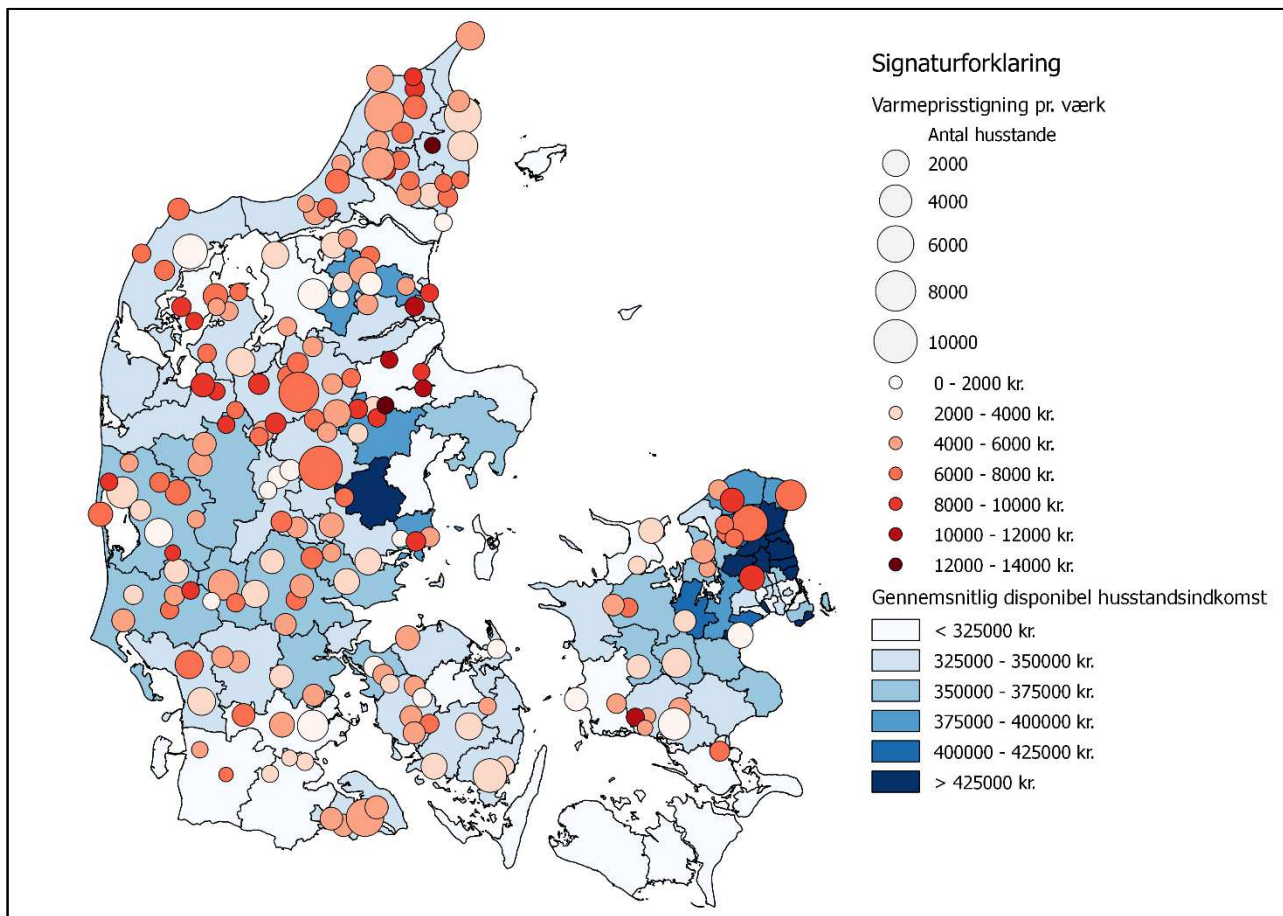

Figur 2: Antallet af husstande i forsyningsområder, der vil opleve varmeprisstigninger.

Figuren viser varmeprisstigningen for et standardhus. Størrelsen på boblerne indikerer antallet af bygninger, mens farven indikerer varmeprisstigningen. Jo større en boble, desto flere husstande bliver berørt, og jo mørkere boblen er, desto højere prisstigning. I alt vil over 200.000 husstande blive berørt.

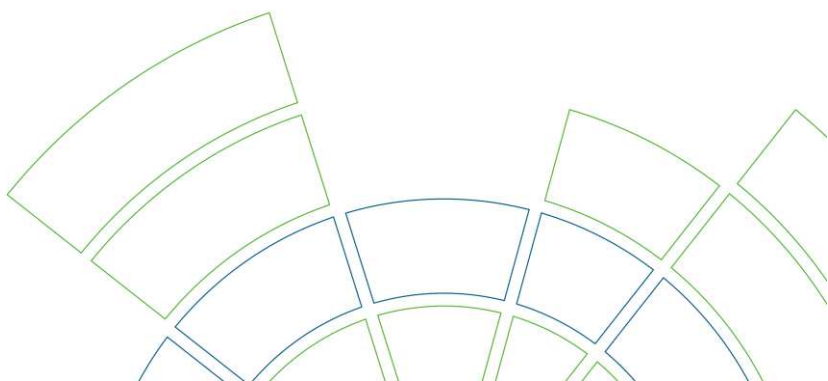
Visualiseres figur 2 sammen med den gennemsnitlige disponible husstandsindkomst pr. kommune i 2014 fås følgende figur.

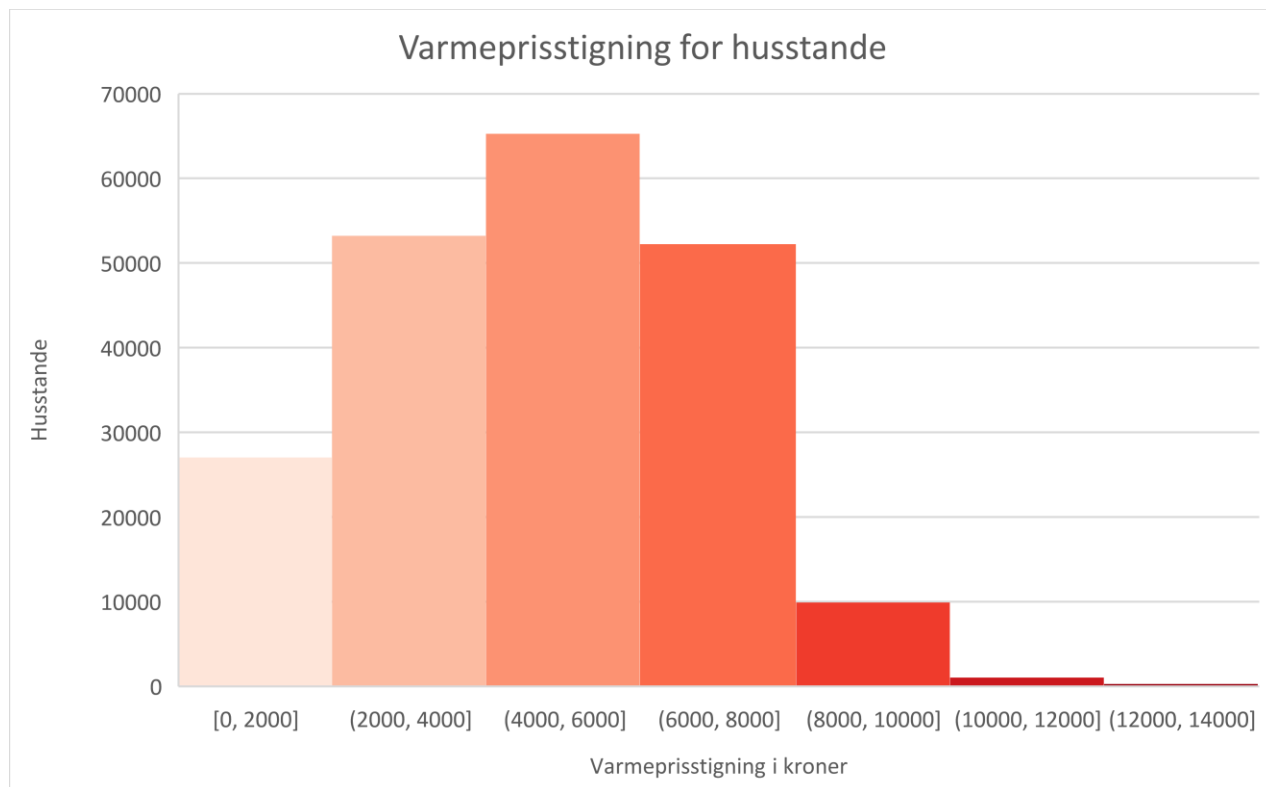

Figur 3: Antallet af husstande i forsyningsområder, der vil opleve varmeprisstigninger sammenholdt med den gennemsnitlige disponible husstandsindkomst i kommunerne.

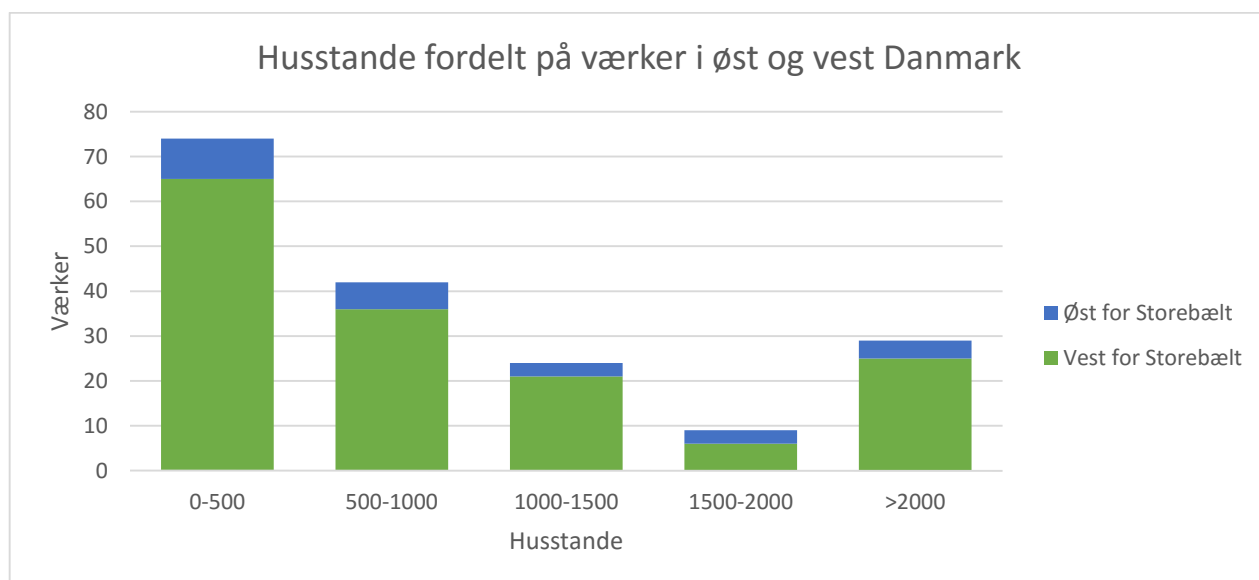
Figuren viser antallet af husstande med varmeprisstigning samt den gennemsnitlige disponible husstandsindkomst. I figur 4 er alle de berørte husstande sammenholdt med varmeprisstigningen. Det ses at de fleste husstande vil opleve en stigning på ca. 4.800 kr.

Figur 4: Varmeprisstigning for husstande.

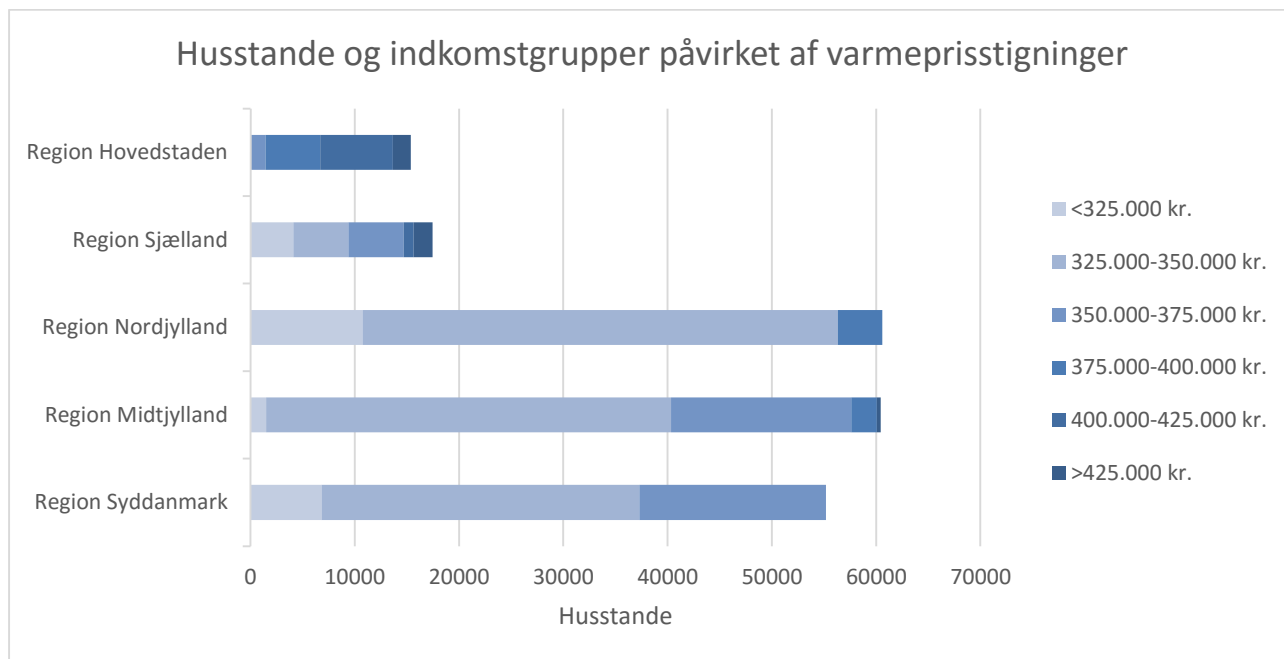
I Figur 5 fordeles de 180 værker i øst og vest for Storebælt, hvor antallet af husstande bliver grupperet i intervaller af 500. Dvs., at der er 65 værker vest for Storebælt, der har mellem 0-500 husstande i deres forsyningsområde. Her af ses det, at over halvdelen af værkerne har under 1.000 husstande at forsyne.

Figur 5. Fordelingen af værker i øst og vest for Storebælt sammenholdt med antallet af husstande.

Tages der udgangspunkt i de husstande, der vil blive påvirket af varmeprisstigningerne og opdeler dem på regionsniveau, tegner der sig et tydeligt billede af, hvilke indkomstgrupper i hver region, der vil blive påvirket af grundbeløbets ophør.

Figur 6: Antallet af husstande i regionerne påvirket af varmeprisstigninger sammenholdt med den gennemsnitlige disponible husstandsindkomst.

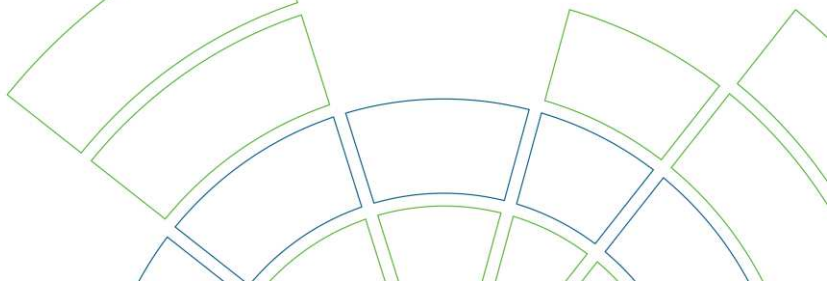
Figur 6 viser, antallet af husstande i de berørte forsyningsområder, der vil opleve en varmeprisstigning fordelt på regionerne. Af de i alt over 200.000 husstande i analysen findes 85 % i Jylland. Det ses også, at i Region Nordjylland vil varmeprisstigningerne ramme et højt antal husstande i de to laveste indkomstgrupper under 325.000 kr. og mellem 325.000-350.000 kr.

Konklusion

Ved udgangen af 2018 bortfalder grundbeløbet. Dette vil give en gennemsnitlige vægtet varmeprisstigning for et standard hus på 4.200 kr. årligt, hvilket er en stigning på 30 % i forhold til varmepriserne i 2015. Den geografisk analyse viser, at det især er husstande med en disponibel indkomst under 350.000 kr. årligt, der vil opleve en varmeprisstigningen, og at for en husstand vil den gennemsnitlige varmeprisstigning blive på ca. 4.800 kr. årligt. Ydermere er der ca. 1.400 husstande, der vil få en varmeprisstigning på over 10.000 kr. årligt.

Referenceliste

- *Bekendtgørelse af lov om elforsyning 25/11/2013*. KEBMIN, 2013.
- Danmarks Statistik, 2015. *Disponibel familieindkomst efter kommune, enhed, familietype og indkomstinterval* [online]. Tilgængelig her:

- <<http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1920>> [tilgået d. 8. februar, 2016].
- Energinet.dk, 2015. *Q1 2014 – Q4 2015 PSO specification* [online]. Tilgængelig her: <<http://www.energinet.dk/SiteCollectionDocuments/Danske%20dokumenter/El/Q4%202015%20PSO-specifiaktion.docx>> [tilgået d. 28. januar, 2016].
 - Energistyrelsen, 2015. *Baggrundsrapport F: Fremskrivning af elprisen* [online]. Tilgængelig her: <http://www.ens.dk/sites/ens.dk/files/dokumenter/side/baggrundsrapport_f_-_elpris_-_20151217.pdf> [tilgået d. 22. februar, 2016].
 - Energitilsynet, 2015. *Varmeprisstatistik, august 2015* [online]. Tilgængelig her: <<http://energitilsynet.dk/varme/statistik/prisstatistik/pr-15-august-2015/>> [tilgået d. 8. februar, 2016].
 - Grøn Energi, 2014. *Grundbeløb eller ej: Hvad betyder det for fjernvarmens varmepriser i forhold til individuel varmforsyning* [online]. Tilgængelig her: <http://www.danskjernvarme.dk/~media/danskjernvarme/gronenergi/analyse_r/okt14%20grundbelob-folder.pdf> [tilgået d. 8. februar 2016].
 - NaturErhvervsstyrelsen, 2015. *PlansystemDK* [online]. Tilgængelig her: <<http://kort.plansystem.dk/spatialmap?>> [tilgået d. 8. februar, 2016].

